

Snakk om etikk

Sykdom og skader i munnen: Er det mindre viktig?

ANNE RØNNEBERG, STYREMEDLEM NTFS ETIKKRÅD, SPESIALIST I PEDODONTI, DR.PHILOS. FØRSTEAMAUENSIS AVD. FOR PEDODONTI, ATFERDSFAG OG RETTSODONTOLOGI, IKO, DET ODONTOLOGISKE FAKULTET, UIO

HILDE NORDGARDEN, SPESIALIST I PEDODONTI, DR.ODONT. AVDELINGSLEDER, TAKO-SENTERET, KLINIKK FOR KIRURGI, LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS, OSLO

Helsepersonell plikter å gi etisk forsvarlig helsehjelp til alle pasienter. Når pasienter har sammensatte helseutfordringer, kan det være krevende å gjennomføre nødvendig undersøkelse og behandling i munnhulen. De fleste av disse menneskene har rett til vederlagsfri tannbehandling i Den offentlige tannhelse-tjenesten. I mange år har det vært lange ventetider for tannbehandling i narkose. Pasientene dette gjelder kan ikke alltid selv målbære sine behov og barrierer knyttet til munn- og tannhelse. Hvem forsvarer at de helseetiske prinsippene ivaretas?

Vi håper å engasjere til etiske refleksjoner rundt lange ventetider ved behov for narkose og i forbindelse med tannbehandling for de mest sårbare pasientene.

Fra et etisk perspektiv vil de relevante spørsmålene blant andre være:

- Oppfyller man «velgjørenhetsprinsippet» når personer med gruppetilhørighet må stå på lange ventelister for å få gjennomført nødvendige odontologiske inngrep?
- Oppfylles «ikke skade-prinsippet» når en pasient som er utsatt for alvorlig tannskade ikke får et raskt tilbud om behandling i narkose, og de aktuelle traumatiserte tennene tapes grunnet manglende akuttbehandling?

- Skal individer med ulike fysiske og/eller kognitive funksjonshemninger ikke ha krav på narkosebehandling for sykdom eller skade i munnhulen som ikke lar seg behandle mens de er våkne?

Det er dokumentert at mennesker med funksjonsnedsettelse har mer ubehandlet sykdom i munnhulen enn friske, og at barn som må gjennom større behandlinger ofte utvikler angst for tannbehandling senere i livet. Selv med strenge indikasjoner og behov for kompliserte behandlinger ved smerter, infeksjoner, traumer osv., kan det være lange ventelister.

Det er etter vår oppfatning ikke i samsvar med god medisinsk etikk å unnlate å gi individer med ulike fysiske og/eller kognitive funksjonshemninger nødvendig og forsvarlig tannbehandling i narkose innen rimelig tid, når de ikke lar seg behandle i våken tilstand.

Det bemerkes avslutningsvis at det er risiko knyttet til all narkosebehandling, og at denne risikoen alltid må veies opp mot nytte. Ovennevnte gjelder i de tilfellene narkose er den eneste måten å få gjennomført helt nødvendig tannbehandling.

Etiske problemstillinger- og dilemma relatert til oral helse kan og bør løftes til diskusjon, også i Den offentlige tannhelse-tjenesten.

Vi tilbyr komplette løsninger til bedriften din

- Sikkerhet
- Backup
- IT-support
- IT-utstyr
- Nettsider
- MS 365
Microsoft Office
- Internett
- Telefoni

www.sentu.no
Tlf. +47 400 00 333

Din IT-Leverandør
VI GJØR HVERDAGEN LETTERE FOR DEG!